

MORGENAVISEN

Jyllands-Posten

Torsdag den
1. december
2016
www.jp.dk

Kr. 32,00

MUSEUMS
KOPPI-
SMYKKER

Des. 780/1 Guldhorn i 14 kt.
Vedhæng u. kæde kr. 1.995,-
Ørestik kr. 2.495,-
DANSK PRODUKTION

Skt. Clemens Stræde 7, 8000 Årh.C. 86127688 - Lyngby Storcenter 33327672
Kolding Storcenter 21382178 - Rosengårdcenter, Odense 65933347
www.museumskopismykker.dk

Norbert Hofer (t.h.) fra det østrigske Frihedsparti står til at vinde en snæver sejr ved landets præsidentvalg søndag. Han ses her sammen med partiets formand, Heinz-Christian Strache. Foto: Heinz-Peter Bader/Reuters

Efter Trump: Østrig tester støtten til Europas populistere

■ En sejr til Østrigs yderste højre i præsidentopgør vil sende rystelser igennem Europa.

HEIDI PLOUGSGAARD
SOLVEIG GRAM JENSEN
JETTE ELBÆK MARESSA
Jyllands-Postens korrespondenter
international@jp.dk

BRUXELLES/WIEN/KØBENHAVN
Østrig er et af Europas rigeste og mest stabile lande, og på søndag kan det også blive det første vest-europæiske demokrati siden Anden Verdenskrig med en leder fra den yderste højrefløj.

Det ultratætte præsidentopgør mellem en grøn moderat og en populist er den første test af støtten til Europas højrenationalister

efter Donald Trumps sejr ved det amerikanske valg for tre uger siden.

Vinder højrefløjens Norbert Hofer fra Frihedspartiet (FPÖ), vil mange se det som et tegn på, at den populistiske tidevandsbølge over Europa er styrket af valgresultatet fra USA og brexit, og at den ikke længere kan standses.

»Det vil give populistene ny energi, og lektionen fra Trumps kampagne er, at man ikke behøver at opfinde krudtet, men blot skal udnytte, at andre har svage kandidater,« siger senioranalytiker Josef Janning, European Council on Foreign Relations.

Valget holdes samtidig med en folkeafstemning om en forfatningsændring i Italien, som i

værste fald kan udløse en bankkrise. Taber premierminister Matteo Renzi, som målinger har spået, kan det ligeledes skabe tilstrækkelig politisk uro til, at populistiske partier som Femstjernebevægelsen styrkes.

Begge valg kan således være dårligt nyt for det i forvejen presede EU-samarbejde.

Opgøret mellem Hofer og Alexander Van der Bellen er dog politisk langt det mest symboliske. Østrig har tidligere været en vejrstation for Europas politiske klima.

Hofers højreorientering har derfor også været et stort tema i debatten, siger Peter Filzmaier, professor i politisk kommunikation ved Donau Universitet i

Krems, men han kalder kritikken af FPÖ upræcis.

»Der skelnes ikke mellem begreberne. Hvad er højrepopulistik? Og hvornår bliver den uanstændig? Mange af Hofers vælgere bliver vrede over at blive kaldt højreekstremer,« siger han.

Det gør det ikke mindre nervepirrende, at Van der Bellen vandt med blot 30.000 stemmer i april, før valget blev erkendt ugyldigt af Østrigs forfatningsdomstol. Ifølge en måling fra Gallup baseret på svar fra 800 østrigere, vurderede 53 pct., at Trumps sejr vil styrke Hofer, mens kun 9 pct. tror, at den kan styrke Bellen.

INDBLIK, side 18-19
ERHVERV, side 6-7

Skal landets kommuner sørge for, at **flygtninge bliver kørt på arbejde?** Ja, mener de i Helsingør, men ikke uden sværds slag.

INDLAND, side 4

De svenske mestre i fodbold, Malmö FF, har **afløst en træningslejr i Dubai** efter pres fra fans. Danske topklubber tager gerne til ørkenstaten.

SPORT, side 32

Cubanere i tusindtal strømmede til, da **Castro blev hyldet** på Havannas revolutionsplads.

INTERNATIONAL, side 14

HARTMANN'S
SIGNATUR

Armring med 1,80 ct. brillanter kr. 59.900,-

HARTMANN'S
Superior surprises

BREDGADE 4 · 1260 KBH K · T: 33 33 09 63
HARTMANN'S.COM

Selv uden sejre sætter populist

Analyse: Uanset resultaterne af valget i Østrig og afstemningen i Italien har Europas EU-kritiske højrefløj sat dagsordenen.

HEIDI PLOUGSGAARD
Jyllands-Postens korrespondent

heidi.plougsgaard@jp.dk

BRUXELLES

Da Østrig for et år siden varmede op til præsidentvalg, troede bookmarkerne stadig på, at briterne ville stemme for at blive i EU, mens Hillary Clinton var favorit til at blive USA's næste præsident.

I dag har briterne stemt for brexit. Amerikanerne har sat Donald Trump på en kurs mod Det Hvide Hus. Og på søndag er det ikke usandsynligt, at østrigerne vælger Norbert Hofer fra Frihedspartiet på Østrigs yderste højrefløj som landets næste præsident.

Det naturlige spørgsmål er, hvem der bliver den næste.

Frankrig, Holland og Tyskland, hvor der er valgt det kommende år? Eller måske Italien, hvis der opstår tilstrækkelig politisk kaos oven på søndagens folkeafstemning om en forfatningsændring, som premierminister Matteo Renzi står til at tabe.

Matteo har populisternes og fløjpartierne allerede fået voksende indflydelse.

I takt med at opbakningen til dem vokser, kopierer de etablerede partier nemlig dele af deres politikker for at dæmpe op for vælgerskred. Dette er en stærk, etableret refleks i partipolitik. Sådan har politikere altid for-

søgt at optimere deres positioner.

Men når det handler om populist, har det modsatrettede effekter. Mens det måske begrænser deres fremmarch, så legitimerer det dem også som reelle spillere på den politiske bane. Ifølge Josef Janning, senioranalytiker ved European Council on Foreign Relations, er fordelene ved denne strategi, formentlig mindre end skaderne.

Selv Merkel retter ind

Tendensen blandt partier om at gå på politisk hugst hos konkurrenter rykker også Europa mod højre.

Det er sket i Danmark, hvor Venstre oprindeligt var imod kravene fra Dansk Folkeparti om grænsekontrol, men under flytningekrisen skiftede mening, og det har regeringen siden holdt fast i. Et oplæg til en ny asylpolitik i regeringsgrundlaget om, at det ikke længere skal være muligt at søge asyl på grænsen fra Tyskland, var Venstre også oprindeligt imod.

Kigger man mod Ungarn, var det nu udkældte regeringsparti, Fidesz, engang et ganske almindeligt konservativt parti, men det har premierminister Viktor Orban lavet om – bl.a. som følge af presset fra det ekstreme højrefløjsparti, Jobbik, som er blevet regeringspartiets største udfordrer.

Selv den tyske kansler Angela Merkel har været nødt til at rette ind. I hvert fald er hendes kovending på asylpolitikken sket, parallelt med at støtten til Alternativ für Deutschland (AfD) er vokset.

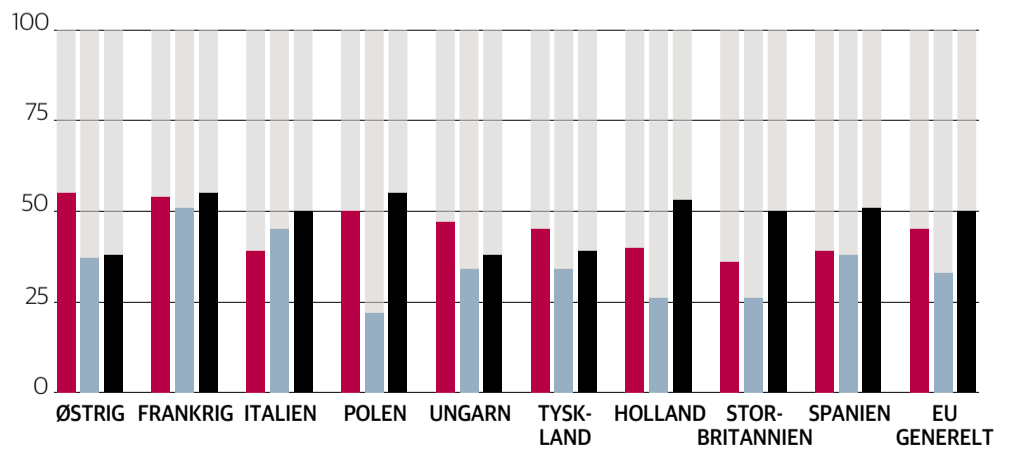
I Østrig er det også allerede synligt, at

Derfor vinder Europas højrefløj og populist frem

TAL I PCT.

En undersøgelse baseret på knap 15.000 adspurgte i Europas ni største lande peger på at ...

■ ... globalisering er en trussel ■ ... økonomien bekymrer ■ ... traditionelle værdier er under pres

KILDE: EUPINIONS, 2016 GRAFIK: THORGERD BRONI

Hofers succes har haft effekt. Tidligere på året indførte den socialdemokratiske ledede regering et loft for, hvor mange asylsøgere den maksimalt ville tage imod om året. Den truede også med ikke at ville bakke op om EU's frihandelsaftale med Canada, Ceta; formentlig fordi frihandel og andre ting, som vælgere forbinder med globalisering, er en af de store motorer for støtten til

populister og højrefløjspartier. Dette illustrerer, hvorfor EU-samarbejdet er under pres. Når nationale regeringer skal tage mere hensyn til de yderste fløje, er det sværere at gå på kompromis for at finde løsninger, der kan være til fællesskabets bedste, men det eroderer den model, som EU er bygget på. Populisternes fremmarch har derfor også smittet af på EU's dagsorden.